

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

એમ. પી. પ્રધાન

વી.

ચુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય

ફેબ્રુઆરી ૧૬, ૧૯૯૦

[કુલદિપ સિંહ અને વી. રામાસ્વામી, જે. જે.]

નાગરિક સેવાઓ: મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ)-૬૦ વર્ષની

ઉંમરે નિવૃત્તિ-કાયમી ધોરણે પેઈડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે જોડાવું-શું તે કાયમી ધોરણે

સરકારી સેવામાં પ્રવેશ કરવા સમાન છે.

અપીલકર્તા ૧/૭/૧૯૩૭ પર પેઇડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે રાજ્ય સરકારની સેવામાં જોડાયા હતા. તેમણે વિવિધ હોદ્દાઓ સંભાળ્યા હતા અને ૧/૮/૧૯૪૧ પર કોપીસ્ટના કાયમી હોદ્દા પર બઢતી આપવામાં આવી હતી. માર્ચ, ૧૯૪૩માં તેઓ પ્રતિનિયુક્તિ પર ભારત સરકારની સેવામાં આવ્યા અને ૫૮ વર્ષની વયે ૧૯૭૬માં નિવૃત્ત થયા. ત્યારબાદ તેમણે કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલનો દરવાજો ખખડાવ્યો હતો અને દાવો કર્યો હતો કે તેમણે ૩૧/૦૩/૧૯૩૮ પહેલાં કાયમી ધોરણે સરકારી સેવામાં પ્રવેશ કર્યો હોવાથી, તેઓ મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) મુજબ ૬૦ વર્ષની ઉંમર સુધી સેવામાં ચાલુ રહેવાનો હકદાર છે.

અરજીને ફગાવી દેતા, સેન્ટ્રલ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ટ્રિબ્યુનલે ચુકાદો આપ્યો હતો કે અપીલકર્તાની કાયમી ધોરણે ૧/૮/૪૧ પર કોપીસ્ટના પદ પર નિમણૂક કરવામાં આવી હોવાથી, તે મૂળભૂત અધિકાર ૫૬ (સી) (આઈ) ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતો નથી. જેથી નારાજ થઈ, અપીલકર્તાએ આ અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

અપીલને મંજૂરી આપતા, આ અદાલત,

ઠરાવ્યું : તે સાચું છે કે ૧લી જુલાઈ, ૧૯૩૭ થી ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ સુધી અપીલકર્તાને વિવિધ હોદ્દાઓ પર કાર્યકારી હોદ્દામાં નિમણૂક કરવા માટે સર્વિસ બુકમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે, પરંતુ હકીકત એ છે કે પેઇડ એપ્રેન્ટિસ

તરીકે તેમની મૂળભૂત નિમણૂક કાયમી હતી. ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ના રોજ અપીલકર્તાને પ્રથમ વખત કોપીસ્ટ તરીકે કાયમી બનાવવામાં આવ્યો હોવાના ટ્રિબ્યુનલના નિષ્કર્ષને સર્વિસ બુકમાં સ્પષ્ટ એન્ટ્રીઓ સામે સ્વીકારી શકાતો નથી જે દર્શાવે છે કે તે ૧લી જુલાઈ, ૧૯૩૭ના રોજ કાયમી ધોરણે પેઈડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે જોડાયો હતો. કાયમી ધોરણે પેઈડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે જોડાવું એ કાયમી ધોરણે સરકારી સેવામાં પ્રવેશ કરવા સિવાય બીજું કંઈ હોઈ શકે નહીં અને પ્રવેશ ૩૧ માર્ચ, ૧૯૩૮ પહેલાં હોવાથી, મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) આકર્ષાય છે અને અપીલકર્તા ૬૦ વર્ષની વય ભરીને સરકારી સેવામાં રહેવાનો હકદાર છે.[૪૧૨ડી-એફ]

[આ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે અપીલકર્તાએ પહેલેથી જ ૬૦ વર્ષ પૂર્ણ કરી લીધા હોવાથી, તેને પેન્શનના નિર્ધારણમાં કોઈપણ વૃદ્ધિ અને નિવૃત્તિ પછીના અન્ય લાભો સહિત તમામ પરિણામી લાભો સાથે બે વર્ષના વેતન ચૂકવવામાં આવશે.][૪૧૩ડી]

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન: સિવિલ અપીલ નંબર ૧૮૯૯/૧૯૮૯.

સેન્ટ્રલ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ટ્રિબ્યુનલના ૨૦/૨/૮૭ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી, મુખ્ય બેન્ચ, નવી દિલ્હીએ ટી એ નંબર ટી ૩૨૨/૮૫ (સી ડબલ્યુ ૨૯૩/૭૭) માં.

અપીલકર્તા માટે શંકર વૈધલિંગમ અને સુશ્રી સીતા વૈધલિંગમ.

પ્રતિવાદીઓ માટે બી. દત્તા, ગોવિંદ દાસ, શ્રીમતી સુષમા સૂરી અને સુશ્રી ઈન્દ્ર સાહની.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

કુલદિપ સિંહ, જે. આ અપીલમાં અમારા વિચારણા માટેનો પ્રશ્ન એ છે કે શું અપીલકર્તા મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) દ્વારા સંચાલિત છે અને ૬૦ વર્ષની ઉંમરે નિવૃત્તિ માટે હકદાર છે.

મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) નીચે પ્રમાણે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે:

"(સી) એક મંત્રી સરકારી કર્મચારી કે જેણે ૩૧ માર્ચ, ૧૯૫૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં સરકારી સેવામાં પ્રવેશ કર્યો હતો અને તે તારીખે યોજાયો હતો:

(૧) કાયમી હોદ્દો ધરાવતો પૂર્વાધિકાર અથવા સસ્પેન્ડેડ પૂર્વાધિકાર, અથવા તે જે મહિનામાં સાઠ વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે છે તે મહિનાના પ્રથમ દિવસે બપોરે સેવામાંથી નિવૃત્ત થશે.

અપીલકર્તા ૧લી જુલાઈ, ૧૯૩૭ના રોજ ઉત્તર પ્રદેશ સરકારના ઇટાવા કલેક્ટોરેટમાં પેઈડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે સેવામાં જોડાયા હતા. તે જ દિવસે તેમને એરેન્જરના પદ પર ફરજ બજાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. ૨૪મી ડિસેમ્બર, ૧૯૩૭ના રોજ તેમને પેઈડ એપ્રેન્ટિસના પદ પર પાછા મોકલવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ ૩૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૩૮ ના રોજ તેમને ફરીથી કાર્યકારી હોદ્દા પર એરેન્જર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા. પેઈડ એપ્રેન્ટિસનું પદ સંભાળતા તેમને કાર્યવાહક ધોરણે વિવિધ હોદ્દાઓ પર નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા. આખરે તેમને બઢતી આપવામાં આવી અને ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ના રોજ નોંધપાત્ર ક્ષમતામાં કોપીસ્ટના કાયમી હોદ્દા પર નિમણૂક કરવામાં આવી. તેઓ માર્ચ ૧૯૪૩માં

પ્રતિનિયુક્તિ પર ભારત સરકારમાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૬માં ૫૮ વર્ષની વયે સેવામાંથી નિવૃત્ત થયા હતા.

અપીલકર્તાએ દાવો કર્યો હતો કે ૩૧ માર્ચ, ૧૯૩૮ પહેલાં કાયમી ધોરણે સરકારી સેવામાં પ્રવેશ કર્યા પછી તેઓ મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) હેઠળ ૬૦ વર્ષની ઉંમર સુધી સેવામાં ચાલુ રહેવાનો હકદાર છે અને ૫૮ વર્ષની ઉંમર પ્રાપ્ત કર્યા પછી તેમની નિવૃત્તિ ગેરકાયદેસર છે. સેન્ટ્રલ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ટ્રિબ્યુનલ, પ્રિન્સિપલ બેન્ચ, નવી દિલ્હીએ અપીલકર્તાની અરજીને ફગાવી દીધી હતી અને જણાવ્યું હતું કે અપીલકર્તા ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ પહેલાં તાલીમ હેઠળ માત્ર એક એપ્રેન્ટિસ હતો અને તે કાયમી ધોરણે રાજ્ય હેઠળ કોઈ નોકરી ધરાવતો ન હતો. ટ્રિબ્યુનલ અનુસાર અપીલકર્તાની ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ના રોજ કોપીસ્ટના પદ પર કાયમી ધોરણે સરકારી સેવામાં નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને તે મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતો ન હતો.

અમે અપીલકર્તાની સર્વિસ બુકમાં દાખલ કરાયેલી એન્ટ્રીઓની તપાસ કરી છે જે રેકૉર્ડમાં છે. આ એન્ટ્રીઓ દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા ૧લી જુલાઈ, ૧૯૩૭ના રોજ કાયમી ધોરણે પેઈડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે સેવામાં જોડાયો હતો. તે સાચું છે કે ૧લી જુલાઈ, ૧૯૩૭થી ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ સુધી તેમને વિવિધ હોદ્દાઓ પર કાર્યકારી

હોદ્દા પર નિમણૂક કરવા માટે સર્વિસ બુકમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે, પરંતુ હકીકત એ છે કે પેઇડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે તેમની મૂળભૂત નિમણૂક કાયમી હતી. ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧ના રોજ અપીલકર્તાને પ્રથમ વખત કોપીસ્ટ તરીકે કાયમી બનાવવામાં આવ્યો હોવાના ટ્રિબ્યુનલના નિષ્કર્ષને સર્વિસ બુકમાં સ્પષ્ટ એન્ટ્રીઓ સામે સ્વીકારી શકાતો નથી જે દર્શાવે છે કે તે ૧લી જુલાઈ, ૧૯૩૭ના રોજ કાયમી ધોરણે પેઇડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે જોડાયો હતો. કાયમી ધોરણે પેઇડ એપ્રેન્ટિસ તરીકે જોડાવું એ કાયમી ધોરણે સરકારી સેવામાં પ્રવેશ કરવા સિવાય બીજું કંઈ હોઈ શકે નહીં અને પ્રવેશ ૩૧ માર્ચ, ૧૯૩૮ પહેલાં હોવાથી મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) આકર્ષાય છે અને અપીલકર્તા ૬૦ વર્ષની ઉંમર સુધી સરકારી સેવામાં રહેવાનો હકદાર છે.

અદાલતમાં પ્રતિવાદીઓ વતી જવાબના સોગંદનામામાં નીચે મુજબ જણાવવામાં આવ્યું છે:

"અરજદાર પેઇડ એપ્રેન્ટિસના ૫૬ સામે ૧/૭/૧૯૩૭ પર ઉત્તર પ્રદેશની પ્રાંતીય સરકાર હેઠળ સરકારી સેવામાં જોડાયો હતો. એવું લાગે છે કે રાજ્ય સરકાર હેઠળ પેઇડ એપ્રેન્ટિસની કેટલીક કાયમી

જગ્યાઓ હતી. તેમાંથી એક સામે કલેક્ટર કચેરી, ઇટાવામાં અરજદારની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.

પ્રતિવાદીઓએ આ અદાલતમાં તેમના દ્વારા દાખલ કરાયેલા કાઉન્ટરમાં તેમના વલણને નીચેની શરતોમાં પુનરાવર્તિત કર્યું:

"એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદાર "પેઇડ એપ્રેન્ટિસ" ની પોસ્ટ સામે ૧/૭/૧૯૩૭ પર ઉત્તર પ્રદેશની પ્રાંતીય સરકાર હેઠળ સરકારી સેવામાં જોડાયો હતો. એવું લાગે છે કે રાજ્ય સરકાર હેઠળ પેઇડ એપ્રેન્ટિસની કેટલીક કાયમી જગ્યાઓ હતી. અરજદારની નિમણૂક તેમાંના એક સામે કલેક્ટર કચેરી, ઇટાવામાં કરવામાં આવી હતી.

તેથી અમારો મત છે કે ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાને મૂળભૂત નિયમ ૫૬ (સી) (આઈ) નો લાભ નકારવામાં ભૂલ કરી છે. અમે ખર્ચ સાથે અપીલને મંજૂરી આપીએ છીએ અને અપીલ હેઠળ કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદાને રદ કરીએ છીએ અને અમે માનીએ છીએ કે અપીલકર્તા ૬૦ વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે ત્યાં સુધી સરકારી સેવામાં ચાલુ રહેવાનો હકદાર હતો. અપીલકર્તાએ પહેલેથી જ ૬૦ વર્ષ પૂર્ણ

કરી લીધા છે અને તેથી તેને પેન્શન અને નિવૃત્તિ પછીના અન્ય લાભોના નિર્ધારણમાં કોઈપણ વૃદ્ધિ સહિત તમામ પરિણામી લાભો સાથે બે વર્ષના વેતન ચૂકવવામાં આવશે. અમે ખર્ચને રૂ. ૩,૦૦૦ તરીકે ગણાવીએ છીએ.

જી. એન.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.